

ความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของ
นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท
นฤมล จันทร์สุข, ชวานนท์ จันทร์สุข และเพ็ญศรี รอดพรม*

Knowledge and Lifestyle on Sufficiency Economy Philosophy of Nursing students at
Boromarajonani College of Nursing, Chainat

Naruemon Jansook, Chawanon Jansook and Phensri Rodporm*

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท จังหวัดชัยนาท 17000

Boromarajonani College of Nursing, Chainat, Destruc Muang, Province Chainat,1700

*Corresponding author. E-mail : keypinky@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1)ศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจและระดับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท 2)ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจกับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1-4 ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 196 คน ใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 7-13 สิงหาคม 2559 รวม 1 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในวิจัยเป็นแบบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และแบบสอบถามพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1)นักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับปานกลาง มีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก 2)ความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาพยาบาลมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลางกับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
คำสำคัญ: ความรู้ความเข้าใจ พฤติกรรมการดำเนินชีวิต หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง นักศึกษาพยาบาล

Abstract

The purpose of this research were to 1) study the knowledge and lifestyle on sufficiency economy philpsohy of nursing students at Boromarajonani College of Nursing, Chainat. 2) study the relationship between Knowledge and lifestyle by sufficiency economy philpsohy of nursing students at Boromarajonani College of Nursing, Chainat. The sample were 196 nursing students in second semester of academic year 2016, who were selected by stratified random sampling. The data were collected from 7th to 13th August,2016 inclusive of 1 week. Research instruments were knowledge test of sufficiency economy philpsohy and Behavior questionnaire on Sufficiency Economy Philosophy. The data were analyzed by using frequency, percentage, mean, standard deviation and pearson's product moment correlation The result were as followed : 1) Knowledge of sufficiency economy philpsohyof nursing students was at moderate level. The lifestyle on sufficiency economy philpsohy of nursing students was at good level . 2) The knowledge had statistically significant moderate positive correlations with lifestyle on sufficiency economy philpsohy of nursing students (p-valve<.01).

Keywords: Knowledge, Lifestyle, Sufficiency economy philpsohy, Nursing students

บทนำ

เศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า 30 ปี ตั้งแต่ ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ ในปี พ.ศ.2540 เพื่อให้ประชาชนชาวไทย ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติตน ทรงเน้นทางสายกลาง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล ระบบภูมิคุ้มกันความรอบรู้ ความรอบคอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน และความเพียร มีสติ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเปรียบเสมือนเสาหลักสำคัญของสังคมไทยที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในบริบทต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการบริหารงานระดับประเทศ ความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม การบริหารจัดการองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน จนกระทั่งการดำเนินชีวิตในระดับครอบครัว ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำไปใช้ได้กับคนทุกวัยและทุกศาสนาได้ เนื่องจากปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักปรัชญาที่เป็นจริง สิ่งสำคัญของการดำเนินตามครรลองของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ การใช้ชีวิตอย่างพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับหลักคำสอนของทุกศาสนาที่ให้ดำเนินชีวิตตามกรอบคุณธรรม ไม่ทำการใด ๆ ที่เบียดเบียนตนเองหรือผู้อื่น (สุเมธ งามกนก, 2551, น. 8)

ปัจจุบันภาครัฐบาล และภาคเอกชนต่างตื่นตัวรับแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกันอย่างแพร่หลาย แต่แนวทางการดำเนินตามนโยบายเศรษฐกิจพอเพียงมักจะพบเห็นมากในสังคมชนบท เกษตรกรรม ดังปรากฏศูนย์เศรษฐกิจพอเพียงมากมาย มีทั้งศูนย์อบรมให้ความรู้ และศูนย์ปฏิบัติ แต่ก็ยังมีประชาชนจำนวนไม่น้อย ไม่ว่าจะเป็นการข้าราชการหรือประชาชนทั่วไปยังไม่มี ความเข้าใจในนโยบายเศรษฐกิจพอเพียงอย่างแท้จริง ส่วนใหญ่จะเข้าใจว่าเป็นการทำเกษตรกรรมผลิตภัณท์พื้นบ้าน ท้องถิ่น แบบเลี้ยงตนเอง พอเพียงสำหรับบริโภคและจำหน่าย แบบพออยู่ พอกิน แบบชาวไร่ชาวนาหรือเป็นรายได้เสริม แต่ไม่ทราบว่าเศรษฐกิจพอเพียงมีความหมายและขอบเขตกว้าง ประยุกต์ได้กับเศรษฐกิจสาขาอื่น ๆ เช่น ในภาคอุตสาหกรรมก็สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ (พรธวดี พันธวงศา, 2554, น.15)

ประชาชนหลายกลุ่มขาดความรู้ความเข้าใจที่จะนำไปสู่การปฏิบัติ ทำให้ละเลยและเสียโอกาสหรืออาจนำไปปฏิบัติอย่างไม่ถูกต้อง โดยเฉพาะเยาวชนที่เป็นกำลังของชาติในอนาคต เยาวชนที่กำลังศึกษาชั้นอุดมศึกษาและกำลังจะจบการศึกษาเพื่อนำความรู้ความสามารถของตนไปใช้ในการพัฒนาประเทศ ได้มีการรับรู้แนวทางมาน้อยเพียงใด แม้ในขณะนี้ยังไม่ได้มีส่วนร่วมโดยตรงในการพัฒนาประเทศ หรือมีส่วนร่วมน้อย แต่ต่อไปบุคคลเหล่านี้จะเป็นกำลังสำคัญของประเทศ เป็นตัวจักรที่นำประเทศไปสู่ทิศทางแห่งการพัฒนา (ปรียานุช พิบูลสรารุณ, 2550, น.13)

จากผลการสัมมนาการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท ปีการศึกษา 2558 พบว่า นักศึกษาพยาบาลร้อยละ 29.45 ยังไม่เห็นความสำคัญของการใช้จ่ายโดยคำนึงถึงความจำเป็นและประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นอย่างรอบคอบ และนักศึกษาพยาบาล ร้อยละ 48.21 ไม่เห็นความสำคัญของการใช้ทรัพยากรในการพยาบาลอย่างคุ้มค่า เพราะเห็นว่าเป็นของส่วนรวมไม่ใช่ของตนเองทำให้นักศึกษาใช้ทรัพยากรในการให้การพยาบาลโดยขาดความรอบคอบและฟุ่มเฟือย ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักศึกษาพยาบาลบางส่วนยังขาดความรู้ความเข้าใจและมีพฤติกรรมกรดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไม่เหมาะสม (วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท, 2559, น.23)

ด้วยเหตุนี้สถานศึกษาจึงมีส่วนสำคัญที่จะต้องพัฒนานักศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจ มีลักษณะนิสัย เสริมสร้างจิตสำนึกให้เกิดการเรียนรู้ในวิถีทางที่ถูกต้อง และสามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข การน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเป็นการนำเสนอแนวคิด หลักการที่เป็นระบบเป็นการเสริมสร้างให้นักศึกษามีจิตสำนึกในคุณธรรมคู่ความรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทนความเพียร มีสติปัญญาและความรอบคอบให้เกิดสมดุลและพร้อมรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจากสังคมโลกได้เป็นอย่างดี ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความรู้ความเข้าใจ และพฤติกรรมกรดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี ชัยนาท เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียน การสอนของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท เพื่อให้นักศึกษาพยาบาลสามารถนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันและปรับตัวให้พร้อมเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกาภิวัตน์ต่อไป

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจและระดับพฤติกรรมกรดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท และ 2) ศึกษาความสัมพันธ์

ระหว่างความรู้ความเข้าใจกับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท

วัตถุประสงค์และวิธีการ

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา ประชากร เป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 - 4 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2559 มีจำนวนนักศึกษาแต่ละชั้นปีดังนี้ ชั้นปีที่ 1 จำนวน 114 คน ชั้นปีที่ 2 จำนวน 64 คน ชั้นปีที่ 3 จำนวน 106 คน และชั้นปีที่ 4 จำนวน 98 คน รวมทั้งสิ้น 382 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยการคำนวณกลุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ชั้นปีที่ 1 จำนวน 59 คน ชั้นปีที่ 2 จำนวน 33 คน ชั้นปีที่ 3 จำนวน 55 คน และชั้นปีที่ 4 จำนวน 49 คน รวมทั้งสิ้น 196 คน แล้วใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยการจับฉลากรายชื่อของนักศึกษา แต่ละชั้นปีตามสัดส่วนที่กำหนด เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

1. แบบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สร้างโดยผู้วิจัย ได้รับการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญด้านเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 3 ท่าน ได้ค่า CVI เท่ากับ 0.91 หาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรคูเดอร์ริชาร์ดสัน 20 (Kuder Richardson 20) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.81 ลักษณะของแบบวัดเป็นมาตราส่วนประเมินค่าตามแบบของกัตต์แมน (Guttman, 1994 อ้างถึงใน สิน พันธุ์พินิจ, 2553) มี 2 แบบ คือ ใช่ และ ไม่ใช่ จำนวน 24 ข้อ เกณฑ์การให้คะแนนคือ ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน

การแปลผลคะแนน โดยใช้คะแนนดิบดังนี้

ช่วงคะแนน 0-8 คะแนน หมายถึง ระดับความรู้ต่ำ

ช่วงคะแนน 9-16 คะแนน หมายถึง ระดับความรู้ปานกลาง

ช่วงคะแนน 17- 24 คะแนน หมายถึง ระดับความรู้สูง

2. แบบสอบถามพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สร้างโดยผู้วิจัย แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ๆ ละ 10 ข้อ คือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านวัฒนธรรม รวม 40 ข้อ ได้รับการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญด้านเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 3 ท่าน ได้ค่า CVI เท่ากับ 0.93 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้เท่ากับ 0.85 ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติมากที่สุด ให้ 5 คะแนน

ปฏิบัติมาก ให้ 4 คะแนน

ปฏิบัติปานกลาง ให้ 3 คะแนน

ปฏิบัติน้อย ให้ 2 คะแนน

ปฏิบัติน้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน

การแปลผลคะแนน โดยใช้คะแนนเฉลี่ยดังนี้ (Best & Khan, 1998, p.247)

คะแนนเฉลี่ย 4.50 - 5.00 มีพฤติกรรมในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50 - 4.49 มีพฤติกรรมในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.50 - 3.49 มีพฤติกรรมในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50 - 2.49 มีพฤติกรรมในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.49 มีพฤติกรรมในระดับน้อยที่สุด

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยนี้ได้ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการวิจัยและจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท จากนั้นผู้วิจัยขอความร่วมมือกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม โดยชี้แจงเป็นเอกสารเกี่ยวกับความ

เป็นอิสระในการตอบ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างมีสิทธิปฏิเสธการให้ความร่วมมือได้และเซ็นใบยินยอมให้ความร่วมมือ สำหรับข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับ ไม่มีการบ่งชี้กลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคลและการนำเสนอผลการวิจัยจะรายงานเป็นภาพรวม

การเก็บรวบรวมข้อมูล เข้าพบนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 - 4 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ชี้แจงการทำแบบวัดและแบบสอบถาม แล้วให้เวลาในการทำแบบสอบถาม 60 นาที ใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 7 - 13 สิงหาคม 2559 รวม 1 สัปดาห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลพื้นฐานและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ
2. ข้อมูลพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

การพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยใช้เกณฑ์ดังนี้ (ประคอง กรรณสูต, 2542, น. 198)

ค่า r	ระดับของความสัมพันธ์
.70 - 1.00	มีความสัมพันธ์กันสูง
.30 - .69	มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง
.00 - .29	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ

ผลการศึกษา

นักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 91.84 มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด คิดเป็นร้อยละ 82.24 ศึกษาในชั้นปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 30.10 ส่วนรายรับที่นักศึกษาได้รับจะอยู่ในช่วง 4,001- 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 43.88 ส่วนใหญ่มีรายรับเพียงพอกับรายจ่าย คิดเป็นร้อยละ 84.69

นักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับปานกลาง ดังแสดงในตารางที่ 1 มีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ดังแสดงในตารางที่ 2 และความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ระดับความรู้	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำ (0-8 คะแนน)	52	26.53
ปานกลาง (9- 16 คะแนน)	87	44.39
สูง (17-24 คะแนน)	57	29.08

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยรวมและรายด้าน

พฤติกรรมกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านเศรษฐกิจ	3.69	.69	มาก
ด้านสังคม	4.09	.51	มาก
ด้านสิ่งแวดล้อม	3.84	.64	มาก
ด้านวัฒนธรรม	4.46	.46	มาก
โดยรวม	4.02	.45	มาก

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวแปร	พฤติกรรมกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	.623**

** p<.01

อภิปรายผลการศึกษา

นักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจาก ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่นักศึกษารับรู้โดยผ่านสื่อต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นสิ่งพิมพ์ สื่อ อิเล็กทรอนิกส์ สื่อโทรทัศน์ ฯลฯ เป็นความรู้ที่ได้เผยแพร่โดยการกล่าวถึงภาพรวมและมักจะเชื่อมโยงเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตประจำวันของประชาชนในชนบทเป็นส่วนใหญ่ และยังไม่มีการดำเนินการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้วยเนื้อหาที่เข้าใจง่าย และเข้าถึงกลุ่มนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาซึ่งเป็นกลุ่มวัยรุ่น เช่นการให้ความรู้เป็นภาพเคลื่อนไหว การ์ตูนสั้นสวยงาม เผยแพร่ทางสื่อโทรทัศน์และทางอินเทอร์เน็ต ประกอบกับ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท ก็มีการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยการนำสิ่งพิมพ์ สื่อ อิเล็กทรอนิกส์ สื่อโทรทัศน์มาใช้โดยไม่มีการประยุกต์ให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล (วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท ,2559, น.19) ซึ่งคล้ายกับพระมหากษัตริย์ ทงทา (2553, น. 119) ได้วิจัยเรื่อง ความรู้และพฤติกรรมในการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิตของนักศึกษาระดับ ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ มีความรู้ ความเข้าใจหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับปานกลาง และคล้ายกับผลการศึกษาของณัฐฉา บำรุงแจ่ม (2551, น.120) พบว่า นักศึกษาคณะเศรษฐศาสตร์ ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีความรู้ความเข้าใจต่อหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับปานกลาง นอกจากนี้ อาจเป็นผลมาจากการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยส่วนใหญ่ไม่ได้กล่าวถึงความรู้ความเข้าใจในเชิงนำความรู้มาประยุกต์ใช้กับประชาชนในแต่ละระดับ รวมทั้งการจัดการเรียนการสอนในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท ยังมีการสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในรายวิชาต่างๆ เพียงร้อยละ 12.48 (วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท ,2559, น.19) ดังนั้นจึงส่งผลให้นักศึกษามีการรับรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับปานกลาง

นักศึกษาพยาบาลมีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก โดยพื้นฐานของสังคมไทยมีวัฒนธรรมที่ต้งามในเรื่องของการปฏิบัติตนในชีวิตประจำวัน และ

ค่อนข้างสอดคล้องกับแนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่แล้ว และอีกประการหนึ่งนักศึกษาของวิทยาลัยพยาบาล เป็นนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ต่างจังหวัดเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งมีพฤติกรรมกาณ์ดำเนินชีวิตที่ไม่ฟุ้งเฟ้อและสมเหตุสมผลอยู่ เป็นทุนเดิมอยู่แล้ว ดังนั้นจึงทำให้ผลการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมกาณ์ปฏิบัติตนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ใน ระดับมาก คล้ายกับผลการศึกษาของกานดา เต๊ะชั้นหมาก (2556), น.78) พบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา มีพฤติกรรมกาณ์ดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ใน ระดับมาก

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาพยาบาลมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับ ปานกลางกับพฤติกรรมกาณ์ดำเนินชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อาจเนื่องมาจากนักศึกษาทุกชั้นปีของวิทยาลัย พยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาทส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ต่างจังหวัด ซึ่งวิถีชีวิตกลมกลืนกับการปฏิบัติตนตามหลัก ปรัชญานี้อย่างชัดเจน จึงทำให้ความรู้ความเข้าใจละพฤติกรรมกาณ์ดำเนินชีวิตมีความสัมพันธ์กัน คล้ายกับ การศึกษาของวิไลพร วรรจิตตานนท์ (2551, น33 .) พบว่า ความเข้าใจในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาคณะ ครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีความสัมพันธ์กับการนำปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต

สรุปผลการศึกษา

นักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับปานกลาง มี พฤติกรรมกาณ์ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก และความรู้ความเข้าใจของนักศึกษา พยาบาลมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลางกับพฤติกรรมกาณ์ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. วิทยาลัยควรส่งเสริมให้อาจารย์นำผลการวิจัยไปใช้ในการสร้างองค์ความรู้และพัฒนาพฤติกรรมของนักศึกษา พยาบาลให้ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเป็นปกตินิสัย โดยเฉพาะนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ซึ่งใกล้จะ สำเร็จการศึกษา จึงควรเพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตในช่วง ของการปัจฉิมนิเทศ

2. ผลการวิจัยเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารและคณาจารย์ในการร่วมกันหาแนวทางในการสอดแทรกการ ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในวิชาต่างๆ เพื่อเป็นการเสริมสร้างจิตสำนึกเศรษฐกิจพอเพียงให้กับ นักศึกษาทุกชั้นปีอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัย เพื่อติดตามพฤติกรรมของนักศึกษาพยาบาลเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง

2. ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่นๆ ที่มีผลต่อพฤติกรรมกาณ์ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษา ได้แก่ อิทธิพลของผู้สอน บทบาทของผู้บริหาร และปัจจัยที่ส่งเสริมการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงมาประยุกต์ใช้ เป็นต้น เพื่อขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่อุดมศึกษา ก่อให้เกิดการพัฒนา สถานศึกษาที่มีความสมดุลและยั่งยืน

3. ควรใช้วิธีการวิจัยแบบ longitudinal study ที่เป็นการศึกษาระยะยาวในนักศึกษาคนเดียวกันตั้งแต่ ชั้นปีที่ 1-4 เพื่อติดตามพัฒนาการกาณ์ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาพยาบาลอย่างต่อเนื่อง และเป็น การนำข้อมูลย้อนกลับไปใช้พัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงของนักศึกษาในแต่ละปีการศึกษา

4. ควรศึกษารูปแบบในการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิตของนักศึกษาพยาบาล เพื่อ นำมาเป็นตัวแบบในการส่งเสริมให้นักศึกษาพยาบาลยึดเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท ที่ให้การสนับสนุนในการวิจัย ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ช่วยตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ตลอดจนเป็นที่ปรึกษางานวิจัยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และขอบคุณนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 - 4 ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยเป็นอย่างดี

เอกสารอ้างอิง

- กานดา เตชะชั้นหมาก .(2556) .ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. รายงานวิจัย . พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ณัฐวุฒิ บำรุงแจ่ม. (2551). ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการดำเนินชีวิตของคณะเศรษฐศาสตร์ ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ปริญญาวิทยานิพนธ์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ปรียานุช พิบูลสราวุธ. (2550) .ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการจัดการศึกษา. โครงการวิจัยเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์.
- ประคอง กรรณสูต. (2542). สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรธรวดี พันธวงศา.(2554). การพัฒนาความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงการสร้างเครือข่ายเยาวชนในโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยใช้กระบวนการกลุ่ม. วารสารสมาคมนักวิจัย. 16(1),13-19.
- พระมหานุชา ทองทา. (2553). ความรู้และพฤติกรรมในการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท. (2559). รายงานการสัมมนาการจัดการเรียนการสอน ประจำปีการศึกษา 2558. ชัยนาท: วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท.
- วิไลพร วรจิตตานนท์. (2551). ความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมการปฏิบัติตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. รายงานวิจัย. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- สิน พันธุ์พินิจ. (2553). เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิทย์พัฒน์.
- สุเมธ งามกนก. (2551). การเสริมสร้างค่านิยมตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา. วารสารศึกษาศาสตร์. 19(3),7-14.
- Best and Kahn, J. V. (1998). *Research in Education* (7 th ed). Boston: Allyn and Bacon.